

Ontwakende witjes

Met zo'n wolk van witjes verandert een margriet van een composiet in een vlinderbloemige!

Samen slapen op een kluit: van sommige kleine vogels zoals bijvoorbeeld het winterkoninkje en de boomkruiper is dit een bekend fenomeen. Kleine vogels verliezen relatief veel warmte via hun lichaamsoppervlak en kunnen in strenge vriesnachten wel meer dan tien procent van hun lichaamsgewicht verliezen. In dergelijke winternachten kunnen dan ook weleens enkele tientallen winterkoninkjes of boomkruipers in een nest of onder een daklijst boven op elkaar slapend worden aangetroffen. Samen slapen op een kluit voorkomt al teveel warmte- en daardoor energieverlies.

Vlinders zijn koudbloedige dieren en elke nacht daalt hun lichaamstemperatuur aanzienlijk. 's Morgens worden ze door de eerste zonnestralen weer opgewarmd, pas daarna vliegen ze weg. En als de zon verstek laat gaan, wordt er die dag maar niet gevlogen.

Slapen op een kluit, zoals de groot geaderde witjes van bovenstaand groepsportret, is dus niet bedoeld om elkaar

's nachts warm te houden. Er moet een andere verklaring voor dit groepsgebeuren te vinden zijn.

Het bijna kniehoge grasland waar deze witjes vertoefden, nog niet gemaaid of begraasd, bezorgde mij 's morgens vroeg kletsnatte broekspijpen vanwege de overvloedige dauw. Om niet al te nat te worden, moet je wel met kop en schouders boven het maaiveld uitsteken. De ontwakende witjes, zich koesterend in de eerste zonnestralen, zijn dan ook op een boven de vegetatie uitstekende margriet veel eerder droog dan wanneer ze zich tijdens de nacht diep in de vegetatie - ogenschijnlijk een stuk veiliger - zouden hebben verborgen. Zijn er veel witjes, dan wordt het aantal slaapplekken beperkt. Er zal dan door meerdere witjes gebruik moeten worden gemaakt van een margriet. Misschien lokt een reeds zittend witje wellicht wel een volgende aan. In bovengenoemd weiland sliep slechts 20 procent van de groot geaderde witjes alleen, de rest in groepjes variërend van twee tot vijftien exemplaren.